

zákonnú vyživovaciu povinnosť. Nemá ju ešte stanovenú súdom ale jej matke hradí 33 EUR mesačne. Dňa 16.5.2019 bol podmienene odsúdený trestným rozkazom č.k. 2T/60/2019-76. Má určenú skúšobnú dobu 30 mesiacov a má zaplatiť zameškané výživné 860,-EUR. Nevyhýba sa vyživovacej povinnosti, snaží sa platiť koľko môže. Nemôže si nájsť prácu tým pádom nemôže splácať ani dlh na výživnom. Zároveň čaká na dve operácie.

2. Súd doručil návrh otca matke. Matka v písomnom vyjadrení k návrhu, doručenom súdu dňa 17.2.2021 uviedla, že s ním nesúhlasí. Otec sa sedemnásť rokov úmyselne vyhýba plneniu vyživovacej povinnosti. Syn X. je zdravotne ťažko postihnutý. Potrebuje dvadsaťštyrihodinovú starostlivosť, matka sa teda nemôže zamestnať. Otec sa už sedemnásť rokov vyhovára, že je chudák, nemá čo jesť a je bezdomovec. Na úrade práce sa zaevidoval až po sedemnástich rokoch aj to len kvôli jeho údajným chorobám. Mesačný príjem matky je 686,69 EUR, čo je peňažný príspevok za opatrovanie X. a prídavok na deti. Jej tretie dieťa, maloletý P. pochádza z jej druhého manželstva a jeho otec platí výživné 150,-EUR mesačne. Otec X. a Y. pošle výživné len vtedy, keď mu matka pohrozí, že ho udá na políciu. Matku už nebaví neustále prosiť o výživné, ktoré deťom patrí. Otec o deti neprejavuje záujem, nevidel ich roky, netuší aké majú potreby. Deti nikdy netrpeli hladom. Matke pomáha finančne jej brat. X. potrebuje špeciálne vyšetrenie moču, ktoré sa robí v Nemecku a stojí 320,-EUR. Matka si to nemôže dovoliť. X. má nepotvrdený Prader - Willi syndróm. Je plienkovaný a denne berie silné lieky. Neustále priberá, teraz už má 140 kg. Je potrebné mu preto neustále zháňať nové oblečenie. Matka ho zháňa cez inzeráty, keďže na nové nemá peniaze. Maloletý Y. nastupuje v septembri na strednú školu. Matke preto stúpnu náklady o cestovné a možno aj o platby za internát. Y. potrebuje tiež oblečenie a obuv. Notebook, ktorý potreboval, dostali od anonymného darcu cez organizáciu Úsmev ako dar. V januári musela matka kúpiť bojler na teplú vodu. Kúpila ho spod ruky za 100,-EUR. Otec detí jej pár dní predtým poslal 120,-EUR, ktoré použila na bojler a zostalo jej len 20,-EUR. Na jedlo pre deti si musela požičať od brata. Od septembra do marca vždy matka kupuje drevo na kúrenie za 100,-EUR mesačne. Bývajú v sociálnom byte. X. má na recept 50 plienok, to však na celý mesiac nestačí a jedna plienka stojí cca 1,-EUR. Matka zároveň vo svojom vyjadrení dala návrh na zvýšenie výživného. Domáhala sa zvýšenia výživného na X.a zo sumy 120,-EUR na sumu 250,-EUR a na maloletého Y. zo sumy 100,-EUR na sumu 250,-EUR.

3. X. Šál dovŕšil dňa 19.4.2021 plnoletosť. Týmto okamihom by za normálnych okolností mohol v konaní samostatne konať. Trpí však duševnou chorobu a podľa názoru súdu v dôsledku tejto poruchy nemôže pred súdom samostatne konať aj napriek dovŕšeniu plnoletosti. Uznesením zo dňa 18.6.2021 preto súd ustanovil X.ovi Šálovi opatrovníka na jeho zastupovanie v súdnom konaní.

4. Súd vo veci nariadil pojednávania, na ktorých vykonal dokazovanie výsluchom oboch rodičov a listinnými dôkazmi.

5. Otec detí na pojednávaniach uviedol, že má zdravotné ťažkosti, je po operáciách a ďalšie operácie ho ešte čakajú. Je v evidencii ÚPSVaR. Bol aj pozitívny na Covid-19. Stále je práceneschopný. Od apríla 2020 má zdravotné ťažkosti. Minulý rok ho nemohli operovať, lebo mal dlh v poisťovni Dôvera. Má s nimi dohodu, že bude splácať tento dlh v splátkach po 50,- EUR mesačne. Otec vie, že X. už mal 18 rokov no nevie, či jeho vyživovacia povinnosť k nemu ešte trvá. Má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére Nine, ktorá má 9 rokov. Tam mu určili predbežným opatrením výživné 250 EUR. S priateľkou sa dohodli, nakoľko je tolerantná, že jej bude posilať len toľko, koľko môže. Chodí na brigády, avšak niektoré práce robiť nemôže, keďže má herniu. V marci mal úraz, padol z lešenia a bol aj na JIS-ke. Nevyhýba sa svojej vyživovacej povinnosti, je si vedomý, že má tri deti a že musí platiť. Príjmy má iba z brigád. Mesačne zarobí cca 300 až 350 EUR. Z toho si musí vyrátať, koľko pošle výživné. Na dávku v nezamestnanosti nemá nárok. Keďže je evidovaný na ÚPSVaR platia za neho počas práceneschopnosti odvody. Prespáva len u kamarátov. Aj adresa, kam mu chodí pošta je dohodnutá. Je abstinent ale je fajčiar. Výdavky má ešte na stravu. Pokiaľ nemá kde prespať, prespáva na letisku, v ubytovni pre bezdomovcov. Je vyučený murár, avšak pri jeho zdravotných ťažkostiach by ho na stavbu nezobrali. Nárok na nemocenské dávky mu nevznikol. Na zmluvu pracoval asi pred tromi rokmi. Matke detí teraz posila po 100 až 120 EUR, ako sa mu dá. Bývalej priateľke na dcéru Ninu teraz neposila nič. Prácu si hľadal, pýtal sa napríklad na upratovanie v Mlynskej doline, ale tam je veľký nápor, teda pracoval by tam málo hodín a príjem za hodinu je len cca 2,20 EUR. Najbližšie ide na kontrolu v októbri, kde mu budú robiť popis výsledkov magnetickej rezonancie. Bolesti chrbta mu stále pretrvávajú, napriek tomu, že mu predpísali lieky proti bolestiam. Momentálne nemá žiaden príjem. Pomáhajú mu rodičia, býva v Bratislave u kamaráta, ktorému nič neplatí. Tie tvrdenia jeho bývalej priateľky, ktoré uviedla v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava

III nie sú pravdivé. Nezarábal toľko, koľko uviedla a ten druhý vzťah trval iba krátko. Proti neodkladnému opatreniu sa neodvolal preto, že bolo doručované na adresu priateľky, ktorá to prevzala a povedala mu o tom až po lehote na odvolanie. Suma výživného 250 EUR je nereálna. Na maloletú Ninu momentálne platí 30 až 40 EUR mesačne. Na X.a a Y.a naposledy poslal 70 EUR. V Bratislave zostáva preto, že tam má trvalý pobyt aj všetkých lekárov. Synovi Y.ovi telefonoval, aj sa s ním deň pred pojednávaním stretol.

6. Matka detí na pojednávaniach uviedla, že sa jej nepáči, že otec chce znížiť výživné. Otec nevie, čo je to starať sa o deti. Ona sa popri starostlivosti o X. nevie zamestnať. Otcova rodina sa o deti nezaujíma. Babka k nim príde len na Vianoce. Výživné platí otec nepravidelne, plnú sumu poslal iba niekedy. V marci poslal 120,- EUR. Matke pomáha brat a kmotra. Keby nebolo ich, tak by mala problém vyžiť. V zime sa im pokazil bojler, stálo ju to 100 EUR. Synovi Y.ovi otec teraz volal iba kvôli tomu, že je súd, aj tak si ho Y. potom blokoval, keďže otec sa mu akurát sťažoval, aký je chorý. Y. bol v minulosti na otca veľmi naviazaný a teraz je veľmi sklamaný. Matkine mesačné náklady sú: nájomné, elektrina a inkaso, spolu okolo 300 EUR. Od septembra približne do apríla dá každý mesiac za drevo 100 EUR. Deťom kupuje obuv, oblečenie, Y. veci do školy. X. potrebuje lieky aj plienky, čo je okolo 20,- EUR mesačne. Stále rastie, teraz má asi 150 kg. Je už problém mu zohnať vhodné oblečenie, matka ho musí zháňať cez internet. Maloletý Y. začal od septembra navštevovať strednú školu. Náklady matke stúpili. Len cestovné je okolo 60 EUR mesačne, keďže Y. nie vždy môže použiť vlak, ktorý je zadarmo. Občas musí ísť aj autobusom. Bolo mu potrebné kúpiť veci do školy, prezuvky a podobne. Otec detí poslal matke dňa 30.6.2021 sumu 70 EUR, dňa 31.7.2021 sumu 30 EUR, a dňa 31.8.2021 sumu 60 EUR. Tieto peniaze vždy pošle až po tom, čo si ich od neho matka vypýta. Tých 60 EUR potrebovala kvôli tomu, že začínala škola. Otec povedal, že to má z brigády. O deti sa otec nezaujíma. Zdravotný stav X.a sa nemení. Cena liekov však išla hore. Matka za ne dopláca 20 EUR. Tento mesiac by už X. konečne mal začať chodiť dôchodok. Matke však ešte nebolo doručené rozhodnutie o dôchodku. Podľa posudku ohodnotili X.a na 80 bodov. Maloletý Y. dostal pracovnú obuv a odev na praktické vyučovanie od spoločnosti Nestlé. Otec sa s maloletým Y.om stretol deň pred pojednávaním, boli spolu asi hodinu.

7. Súd ďalej vykonal dokazovanie nasledovnými listinami: spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 5P/24/2017, zdravotná dokumentácia predložená otcom č.l. 5-9, oznámenie ÚPSVaR Bratislava č.l. 10, dohoda o splátkach č.l. 11, rodný list maloletej A. P. Q., trestný rozkaz Okresného súdu Prievidza č.k. 2T/60/2019-76, výsledky lustrácií, lekárske správy predložené matkou, rozhodnutia Okresného súdu Prievidza a Okresnej prokuratúry Prievidza č.l. 35-52, rozhodnutie ÚPSVaR Prievidza, rodné listy detí, odpoveď ÚPSVaR Prievidza, záznam zo šetrenia pomerov detí, potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti predložené otcom č.l. 67-71, prepúšťacie správy č.l. 72, lustrácia otca v Sociálnej poisťovni, listiny - fotokópie zo spisu Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 40P/55/2020, výsledok lustrácie v Sociálnej poisťovne.

8. Kolízna opatrovníčka konštatovala, že čo sa týka výživného na X., nesúhlasí so znížením výživného do času jeho plnoletosti. Čo sa týka maloletého Y.a, jeho nástupom na strednú školu náklady narastli, preto navrhla výživné zvýšiť. Výšku výživného ponechala na rozhodnutie súdu.

9. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav: X. Q., narodený XX.X.XXXX a maloletý Y. Q., narodený XX.X.XXXX, pochádzajú z manželstva svojich rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 10C/49/2008-14 zo dňa 10.4.2008. Obe deti boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou platiť výživné. Naposledy bolo výživné upravené rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 6P/60/2015-48 zo dňa 3.2.2016. Rodičia uzatvorili na pojednávaní dohodu, ktorú súd rozsudkom schválil. Výživné bolo zvýšené na sumu 120 EUR v prípade vtedy ešte maloletého X. a na sumu XXX,-EUR v prípade maloletého Y..

10. V tom čase mal X. dvanásť rokov, bol žiakom 6. ročníka Špeciálnej základnej školy v Handlovej, ktorú z dôvodu svojho zdravotného postihnutia navštevoval len na dve vyučovacie hodiny denne. Maloletý Y. mal v tom čase deväť rokov, bol žiakom 4. ročníka základnej školy. Obaja maloletí mali diagnostikovanú ADHD a z uvedeného dôvodu užívali lieky. Matka už vtedy bývala s oboma maloletými a tretím dieťaťom, maloletým P. v nájomnom byte. Poberala opatrovateľský príspevok na X. vo výške 271 EUR mesačne, prídavok na tri deti 103 EUR mesačne aj výživné na maloletého P. vo výške 150 EUR mesačne. Nájomné platila v sume 35 EUR mesačne. Už vtedy mala zvýšené náklady na oblečenie a obuv pre maloletého X.a, ktorý trpel nadváhou. Otec sa ani vtedy o deti nezaujímal a vyživovaciu povinnosť si riadne neplnil.

Otec detí v tom čase nemal trvalé bydlisko a tvrdil o sebe, že je bezdomovec, že nemá ani na živobytie a pomáhajú mu iní ľudia. Už v tom čase mal ďalšiu výživovú povinnosť k dcére A. P. Q., narodenej XX.X.XXXX, na výživu ktorej jej matke posielal sumu 35 EUR mesačne. Pracoval len občas, u rôznych zamestnávateľov, prevažne na dohodu. Boli proti nemu vedené rôzne exekúcie. V čase vyhlásenia rozsudku bol nezamestnaný a bol vedený v evidencii nezamestnaných.

11. V súčasnosti už X. dovŕšil plnoletosť. Je zdravotne ťažko postihnutý, trpí mentálnou retardáciou. Je u neho podozrenie na genetické ochorenie Prader-Willi syndróm. Nedokáže sa o seba sám postarať, potrebuje dvadsaťštyri hodinovú starostlivosť. Tú mu poskytuje jeho matka. X. potrebuje lieky a plienky. V dôsledku svojho ochorenia neustále priberá a matka mu v dôsledku toho potrebuje stále zabezpečovať nové oblečenie a obuv. X. sa nemôže zamestnať a zabezpečiť si tak vlastný príjem na živobytie. Matka už podala žiadosť aby mu bol priznaný invalidný dôchodok a zvažuje podanie návrhu na obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony.

12. Maloletý Y. má v súčasnosti pätnásť rokov. Od mesiaca september začal navštevovať Strednú odbornú škola obchodu a služieb v Prievidzi. Matka mu v súvislosti s nástupom na strednú školu musela zabezpečiť školské potreby. Náklady na cestovné do školy budú okolo 60 EUR mesačne. Matka s maloletým navštevuje pedopsychiatra, je nastavený na medikamentóznú liečbu.

13. Matka spolu s deťmi bývajú v dvojizbovom nájomnom byte. Matka má z druhého manželstva s P.om U. syna P. U., narodeného XX.X.XXXX. Manželstvo bolo rozvedené. Maloletý P. je zverený matke a jeho otec na neho platí výživné v sume 150 EUR mesačne. Matka platí nájomné 150 EUR mesačne, za internet platí 15 EUR mesačne, za televíziu 15 EUR mesačne. Ďalej ešte hrdí platby za elektrinu. V období od septembra do marca si musí do domácnosti kupovať palivové drevo po 100 EUR mesačne. Aktuálne spláca aj dlh za vodu v splátkach po 20 EUR mesačne. Matka poberá prídavok na dieťa vrátane príplatku vo výške 112,38 EUR a peňažný príspevok na opatrovanie X.a vo výške 579,74 EUR mesačne. V situácii keď si otec neplní riadne výživovú povinnosť, nedokáže matka zo svojich prostriedkov zabezpečiť deťom všetky potreby. Finančne jej pomáha jej rodina, predovšetkým brat. Matka sa snaží zabezpečiť deťom ich potreby aj prostredníctvom charitatívnych organizácií.

14. Otec detí tvrdí o sebe, že je bezdomovec a prespáva len u kamarátov. Má dlhodobé zdravotné ťažkosti, trpí herniou a absolvoval urologickú operáciu. Minulý rok ho nemohli operovať, lebo mal dlh v poisťovni Dôvera, ktorý splácal. Chodí na brigády, avšak niektoré práce robiť nemôže, keďže má herniu. Dňa 10.3.2021 mal úraz, spadol z lešenia. Utrpel zlomeniu troch stavcov a bol aj hospitalizovaný. Následkom tohto úrazu bol aj práceneschopný. Bolesť chrbta mu stále pretrvávajú, napriek tomu, že mu predpísali lieky proti bolestiam. Otec na pojednávaní nevedel preukázať, že jeho práceneschopnosť stále trvá, predložil však súd k nahliadnutiu listiny, z ktorých vyplýva, že aj v súčasnosti podstupuje odborné vyšetrenia. Najbližšie ide na kontrolu v októbri, kde mu budú robiť popis výsledkov magnetickej rezonancie. Od 30.12.2020 je vedený ako uchádzač o zamestnanie. Je vyučený murár. Tvrdí, že mal príjmy z brigád, ale v súčasnosti mu finančne pomáhajú jeho rodičia a zamestnať sa kvôli svojmu zdravotnému stavu nemôže. Nemá nárok na dávky nemocenského. O dávku v hmotnej núdzi nepožiadala, jej výška sa mu vidí nízka. Otec neplatí výživné v s súdom určenej výške, matke detí posielala nepravidelne nižšie sumy a vždy až na jej výzvu. Aj v súčasnosti má dlh na výživnom. Bol opakovane odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy a stále mu plynie skúšobná doba podmieneného odsúdenia. O deti sa nezaujíma, nekomunikuje s nimi. Deň pred pojednávaním sa stretol s maloletým Y.om. Z výsledkov lustrácie otca v evidencii Sociálnej poisťovne vyplýva, že naposledy pracoval na dohodu do 31.5.2019. Jeho posledný riadny pracovný pomer na základe pracovnej zmluvy skončil dňa 31.3.2016 a trval iba mesiac. Odvtedy pracoval len na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, prípadne „na čierno“. Výživová povinnosť otca k maloletej A. P. Q. existovala už v čase, keď bolo naposledy upravené výživné k X. a Y.. Otec nežije v spoločnej domácnosti s matkou maloletej A. P. Matka maloletej podala návrh na určenie výživného. Konanie sa vedie na Okresnom súde Bratislava III. Vo veci ešte nebolo rozhodnuté. Na návrh matky maloletej Okresný súd Bratislava III nariadil dňa 14.8.2020 neodkladné opatrenie, ktorým otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletú A. P. vo výške 250 EUR mesačne. Otec tvrdí, že sa proti uzneseniu nemohol odvolať lebo nevedel o jeho doručovaní a lehota na odvolanie mu preto uplynula. Výživné v uvedenej výške neplatí, tvrdí, že matke maloletej posielala 35 EUR mesačne.

15. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

22. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Z citovaných ustanovení Zákona o rodine okrem iného vyplýva, že zmeniť rozhodnutie o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery. Súdna prax považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávanie, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Zmena pomerov môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatnú zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Za opodstatnenú zmenu pomerov sa považuje zmena v dôsledku plynutia času, ktorá v zmysle súdnej praxe v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti, pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky.

25. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda zmene, prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. V rámci posudzovania nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa je potrebné brať do úvahy základné náklady, ku ktorým patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa a poplatky za záujmovú činnosť. Je však potrebné zaoberať sa aj ostatnými oprávnenými nákladmi.

26. X. Šál v priebehu konania dovŕšil plnoletosť. Z citovaného ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu trvá dovtedy, kým dieťa dosiahne schopnosť samé

sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Zároveň sa vyžaduje, aby táto schopnosť mala trvalý charakter. Zákon neviaže nadobudnutie tejto schopnosti na dosiahnutie určitej vekovej hranice, resp. stupňa vzdelania. Preto je potrebné každý konkrétny prípad posúdiť individuálne. V prípade Samuela mal súd dokazovaním za preukázané, že si vlastnými schopnosťami nedokáže zabezpečiť prostriedky na živobytie a preto vyživovacia povinnosť otca k nemu aj naďalej trvá.

27. V zmysle uvedeného sa súd v prvom rade zaoberal tým, či od určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane X. a maloletého Y.. V čase poslednej úpravy výživného mal X. dvanásť rokov, v súčasnosti je už plnoletý. Jeho zdravotný stav sa nemení a školskú dochádzku už ukončil. Jeho potreby narastajú v súvislosti s jeho nepriaznivým zdravotným stavom, keď veľmi rýchlo priberá a je potrebné mu neustále kupovať väčšie veci. Na druhej strane, v krátkej dobe by mu mal vzniknúť nárok na invalidný dôchodok. Maloletý Y. mal v čase určenia výživného deväť rokov, v súčasnosti už má pätnásť rokov. Od septembra začal navštevovať strednú školu, čo je objektívne spojené s nárastom nákladov, ktoré na neho matka musí vynakladať. Zmena pomerov detí teda v prvom rade súvisí s prirodzeným zvyšovaním rozsahu ich oprávnených potrieb v dôsledku fyzického vývinu detí a u maloletého Y. aj postupom v rámci školskej dochádzky.

28. Súd sa ďalej zaoberal pomermi otca detí. Aj v čase poslednej úpravy výživného bol otec nezamestnaný a bol vedený v evidencii nezamestnaných a tvrdil o sebe, že je bezdomovec, odkázaný na pomoc iných ľudí. Už vtedy mal aj tretiu vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére Nine Mii. Pracoval len občas, často striedal zamestnávateľov. Z dokazovania vyplynulo, že otec detí dlhodobo žije neusporiadaným životom a svojej vyživovacej povinnosti sa systematicky vyhýba už od rozvodu manželstva s matkou detí. Riadnu pracovnú zmluvu mal uzatvorenú naposledy v roku 2016, keď jeho posledný riadny pracovný pomer skončil po mesiaci dňa 31.3.2016. V minulosti nedodržiaval svoje povinnosti voči Sociálnej poisťovni ani voči zdravotným poisťovniam. V dôsledku toho mu teraz, keď má zdravotné ťažkosti nevznikol ani nárok na dávky nemocenského a ani na dávky v nezamestnanosti. Nevytvoril si ani dostatočné rezervy „na horšie časy“. O dávku v hmotnej núdzi, t.j. jedinú dávku, na ktorú by mal v súčasnosti nárok, nepožiadaval, pretože sa mu jej suma vidí nízka. Súd je toho názoru, že otec si za svoju nepriaznivú situáciu môže predovšetkým sám a táto situácie nemôže byť v jeho prípade dôvodom na zníženie výživného. Jediný dôvod, ktorý musel súd na strane otca zohľadniť sú nepriaznivé zdravotné následky úrazu, ktorý utrpel dňa 10.3.2021 pri páde z lešenia. Súd mal za preukázané, že tieto následky stále pretrvávajú, hoci skutočnosť, že sú až také závažné ako tvrdí, otec nepreukázal. Preukázal však aspoň to, že musí v dôsledku tohto úrazu ešte stále podstupovať odborné vyšetrenia.

29. Súd po zvážení aktuálnych pomerov otca a oboch detí dospel k záveru, že u otca nie sú dôvody na zníženie výživného. V prípade oboch detí sa od posledného určenia výživného pomery zmenili a za iných okolností by u oboch boli dôvody na zvýšenie výživného. Súd však, ako už uviedol musel zohľadniť situáciu otca spôsobenú jeho aktuálnym zdravotným stavom, okolnosť, že X. vznikne v krátkom čase nárok na invalidný dôchodok a tiež to, že náklady na maloletého Y. výrazne narástli, keďže začal od septembra navštevovať strednú školu mimo miesta svojho bydliska. Z uvedených dôvodov súd ponechal výživné na X. v pôvodnej výške, výživné na maloletého Y. zvýšil na sumu 140,-EUR a návrh otca na zníženie výživného zamietol. Zároveň súd vo zvyšnej časti zamietol návrh matky na zvýšenie výživného.

30. Súd zvýšil výživné na maloletého Y. od X.X.XXXX, t.j. od začiatku nového školského roka, keďže vtedy začal jeho dochádzka na strednú školu. Zameškané výživné za obdobie od 1.9.2021 do vyhlásenia rozsudku dňa 10.9.2021 je v sume 13,33 EUR. Súd uložil otcovi, aby zameškané výživné zaplatil matke do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti rozsudku.

31. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

32. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať v prípade rozhodnutia o starostlivosti o maloleté deti návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku, a v prípade neplnenia vyživovacej povinnosti, návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.